

РЕШЕНИЕ

№ 81

гр. София, 06.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на тридесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Красимира Г. Георгиева
като разгледа докладваното от Зорница Гладилова Въззивно търговско дело
№ 20231001000972 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и следващите от ГПК.

С Решение № 1246/19.10.2023 г. по т.д.№ 1100/2023 г., СГС, ТО, VI-1 състав е прекратил на основание чл. 155, т. 3 ТЗ по иск, предявен от Софийска градска прокуратура, търговско дружество „Зара-тел“ ЕООД, с ЕИК: 118582826, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Лозенец, ул. „Димитър Хаджикоцев“ № 102 и е осъдил дружеството на основание чл.78, ал.6 ГПК да заплати по сметка на Софийски градски съд сума в размер на 580 лева /петстотин и осемдесет лева/, представляваща разноски по делото.

Срещу решение е подадена въззивна жалба от „Зара-тел“ ЕООД, действащо чрез особения си представител адв. В. Я., което моли решението да бъде отменено и искът на прокуратурата да бъде отхвърлен. Поддържа, че решението не е съобразено с ТР № 1/31.05.2023 г. по т.д.№ 1/2020 г. на ВКС, с мотивите на което е прието, че : „предвид посочените в чл. 157, ал. 1 ТЗ отрицателни условия за прекратяване на ЕООД се налага изводът, че смъртта на едноличния собственик на капитала не е абсолютно, пряко и автоматично действащо прекратително основание, а единствено относително и непряко такова, тъй като зависи от наличието на две отрицателни предпоставки – да не е предвидено друго в учредителния акт или наследниците да не са поискали продължаване на дейността на дружеството. Липсата на изявление в посочения смисъл води до състояние на висящност и очакване, което е пречка да настъпи действието на предвиденото с разпоредбата прекратително основание.“ Върховният съд посочил, че : „производството за прекратяване на дружеството по съдебен ред не застрашава упражняването на правата на наследниците, които искат да продължат дейността на дружеството по смисъла на чл. 157, ал. 1 ТЗ. На първо място, искът по чл. 155, т. 3 ТЗ подлежи на отхвърляне, ако до приключване на

устните състезания пред инстанциите по същество наследниците конституират органи на дружеството и впишат нов управител. На следващо място, наследниците могат да се ползват и от изрично предвидената в закона възможност за продължаване на дейността на вече прекратеното дружество в производството по ликвидация, съгласно правилото на чл. 274, ал. 1, изр. последно ТЗ“. Жалбоподателят поддържа, че в хода на производството не бил преставен учредителен акт на дружеството, нито доказателства за уведомяването на наследниците за смъртта на наследодателя, които следвало да бъдат запознати с констатираните от НАП и Прокуратурата обстоятелства. В решението не били обсъдени представените с отговора на исковата молба доказателства, установяващи, че и след смъртта на управителя на дружеството през 2013 г. до 2018 г. дружеството е извършвало дейност.

Въззиваемият Софийска градска прокуратура не е взела становище и не е подала отговор на въззивната жалба и на частната жалба.

Въззивният съд като обсъди представените по делото доказателства и доводите на страните в приложение на разпоредбата на чл.269 от ГПК, намира за установено следното:

Първоинстанционното дело е образувано по конститутивен иск с правно основание чл. 155, т. 3 ТЗ, предявен от Софийска градска прокуратура срещу „Зара-тел“ ЕООД с твърдения, че съгласно сигнал-уведомление с приложения от ТД на НАП-гр. София за ответното дружество са налични данни по чл.155, т.3 ТЗ. От материалите се установявало, че ответникът е без вписан управител за период по-дълъг от три месеца, след настъпилата на 30.03.2013 г. смърт на управляващия и представляващ дружеството „Зара-тел“ ЕООД – П. Т. А., ЕГН *****. По тази причина били налице основанията на чл. 155, т. 3 ТЗ, поради което ищецът иска от съда да постанови решение, с което да се прекрати дейността на дружеството „Зара-тел“ ЕООД.

„Зара-тел“ ЕООД чрез назначения особен представител адв. Я. оспорва иска като неоснователен и недоказан. Излага съображенията, които са въведени като възражения с въззивната жалба.

Видно е от извършената справка в търговския регистър към Агенцията по вписванията, че като управител на дружеството „Зара-тел“ ЕООД е вписан П. Т. А..

От представените към исковата молба доказателства се установява, че П. Т. А. е починал на ***** г.

Представено е съгласие по реда на чл.141, ал.3 от ТЗ с образец от подписа на П. Т. А. с ЕГН *****.

Представени са три протокола – от 2015 г., 2016 г. и 2017 г., с които управителя на „Зара-тел“ ЕООД П. Т. А. с ЕГН ***** е приемал годишните финансови отчети на дружеството съответно за 2014 г., 2015 г. и 2016 г.

Представена е декларация от 09.03.2020 г., с която П. Т. А. с ЕГН ***** , с която декларира, че „Зара-тел“ ЕООД не осъществява дейност.

Представени са баланс на „Зара-тел“ ЕООД към 2015 г. и 2016 г. и отчет за приходи и разходи към 2015 г. на „Зара-тел“ ЕООД, подписани от съставителя П.А..

При служебна справка в търговския регистър по партидата на „Зара-тел“ ЕООД съдът констатира, че в чл.23 от Устава на дружеството са предвидени случаите, в които то се прекратява и това са: 1./ с изтичане на срока на устава, ако той не бъде

продължен; 2./ по решение на едноличния собственик; 3./ при обявяване на дружеството в несъстоятелност; 4./ чрез сливане и вливане в акционерно или друго дружество с ограничена отговорност; 5./ по решение на съда, в предвидените от Търговския закон случаи.

При така установената фактическа обстановка въззивният съд приема следното от правна страна:

Предявен е иск с правно основание чл. 155, ал.1, т.3 от ТЗ, съгласно която правна норма когато в продължение на три месеца дружеството няма вписан управител активно легитимиран да предяви иск за неговото прекратяване е прокурорът, а компетентен да се произнесе по неговата основателност е съдът по седалището на търговеца.

Предявеният иск е конститутивен, чиято правна последица - прекратяване на търговското дружество настъпва по силата на съдебното решение, което е основание за вписване в търговския регистър на подлежащите на вписване обстоятелства при прекратяване и ликвидацията на търговско дружество, на основание чл. 14 ЗТРРЮЛНЦ.

В хипотезата на чл. 157, ал. 1 ТЗ правото да подаде заявление за вписване на горепосочените обстоятелства, принадлежи единствено на наследниците на починалия едноличен собственик на капитала на „Зара-тел“ ЕООД, на основание чл. 15, ал. 1, т. 3 ЗТРРЮЛНЦ вр. чл. 157, ал. 1 ТЗ. Следователно при твърдение за настъпила смърт на едноличния собственик на капитала и управител на „Зара-тел“ ЕООД и за липса на данни лицата, които имат правен интерес от това, да са поискали установяване на настъпило прекратяване на дружеството по чл. 157, ал. 1 ТЗ, респ. вписване на същото обстоятелство по партида на дружеството повече от три месеца след настъпване на смъртта, прокурорът като надлежно легитимирано от закона лице има правен интерес да предяви иск по чл. 155, ал. 1, т. 3 ТЗ.

Достатъчен за реализацията на фактическия състав на чл.155, т.3 от ТЗ е фактът, че в рамките на визирания от правната норма срок за дружеството липсва вписан нов управител, което означава, че дружеството е в невъзможност да извършва дейност.

Разпоредбата на чл.157 ал.1 от ТЗ предвижда че дружеството, в което капиталът се притежава от едно физическо лице, се прекратява със смъртта му, ако не е предвидено друго, или наследниците не поискат да продължат дейността. Съгласно чл. 125, ал. 1, т. 1 от ТЗ при евентуалната смърт на съдружник в дружество с ограничена отговорност, съответно - едноличен собственик на капитала на еднолично дружество с ограничена отговорност, участието на съдружника в дружеството се прекратява. Прекратяването на участието на съдружника в дружеството настъпва по силата на самия факт на смъртта, без да е необходимо предприемането на други правни действия. С настъпването на юридическо събитие смърт се прекратява окончателно членственото правоотношение между едноличния собственик и дружеството, чийто единствен член е същият, но самото дружество продължава своето съществуване в правния мир.

Извършената от съда служебната проверка в ТР и представените от процесуалния представител на ответника доказателства установяват, че след смъртта на управителя на ответното дружество, по неговата партида има извършвани нови вписвания. Същевременно не е отбелязано евентуално правоприемство на дружествените му дялове от страна на неговите наследници, и не е вписан нов управител.

По делото не е твърдяно и не са представени доказателства наследниците да са заявили желание да продължат дейността на дружеството, а в устава не е прието нещо различно от посочените в закона хипотези на прекратяване на еднолично дружество с ограничена отговорност. В закона не е предвидено правомощие за съда или прокуратурата в случаите по чл.157, ал.1 от ТЗ да отправят запитване към наследниците на починалия едноличен собственик дали ще решат да продължат дейността на дружеството.

Към момента на смъртта на едноличния собственик, който е момент и на откриването на неговото наследство, учредителният акт няма задължителна сила по

отношение на наследниците на едноличния собственик /същите не са членове на ЕООД/. Установяването на членствено правоотношение между наследника и ЕООД може да стане единствено по силата на едностранно волеизявление. Наследникът следва да бъде приет на свое основание, установявайки предпоставките за придобиване на членство в резултат на наследствено правоприемство, за което законът не предвижда изричен преклузивен срок. При съпоставяне на чл.157 и чл. 155, ал.1, т.3 от ТЗ, съдът приема, че фактическият състав, произтичащ от разпоредбата на чл. 157, ал.1 от ТЗ, изисква реализацията му в период от три месеца. В противен случай, дружеството следва да бъде прекратено и да преустанови дейността си, като за наследниците остава възможността да осъществят имуществените си права в хода на евентуалното производство за ликвидация на прекратеното дружество.

Допълнително въззивният съд намира възраженията на ответника в отговора на исковата молба и въззивната жалба неотнормирани към спора, тъй като фактите, на които ги основава са извън тези посочени в хипотезата на чл.155, т.3 от ТЗ.

Следва да се посочи за пълнота на изложението, че въззивният съдът дори без специални познания в областта на графологията може да прецени, че подписът, положен в съгласие с образец от подпис от П. Т. А. се различава от подписите на публикуваните в ТР и представени по делото документи, издадени след смъртта на П. Т. А., в които същият е посочен като техен издател. След настъпилата смърт на едноличния собственик на дружеството с ограничена отговорност неговите императивно предвидени в закона органи /чл. 135 от ТЗ и чл.147 от ТЗ/ са били лишени от техния персонален субстрат, но търговското дружество е продължило да съществува, независимо, че е останало без управление и възможността да взема правнорелевантни решения, както и да приема волеизявления и актове от третите лица. Процесната хипотеза, в която лице, различно от управителя се е подписвало от негово име, е пример за опасностите, които съществуват в случай, че дружество, което е лишено от персоналния си субстрат продължи да съществува в правния мир.

Обжалваното решение съдът намира изцяло съобразено с ТР № 1/31.05.2023 г. по т.д.№ 1/2020 г. на ВКС, мотивите на които касаят обосновка защо прекратяването на дружеството в случаите на чл.157, ал.1 от ТЗ се осъществява по съдебен ред, а не кои са предпоставките на иска с правно основание чл.155, т.3 от ТЗ

Предвид изложеното въззивната жалба е неоснователна, а обжалваното с нея решение следва да бъде изцяло потвърдено.

При този изход на делото и на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът трябва да бъде осъден да заплати в полза на Софийски градски съд разноски по делото в общ размер на 1290 лева, от които 40 лева за държавна такса и 1250 лева за възнаграждение за особения представител.

Воден от горното съставът на Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 1246/19.10.2023 г. по т.д.№ 1100/2023 г., СГС, ТО, VI-1 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК „Зара-тел“ ЕООД, с ЕИК: 118582826, със седалище и адрес на управление: гр. София, район Лозенец, ул. „Димитър Хаджикоцев“ № 102, да заплати по сметка на Софийски градски съд сума в размер на 1290 лева, представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване в 1-месечен срок от съобщаването му на страните пред Върховен касационен съд, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____